

**Regulamentul
privind organizarea activităților aeronautice de menenanță,
exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice în
Armata Națională**

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind organizarea activităților aeronautice de menenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice în Armata Națională (în continuare – *Regulament*), stabilește cadrul normativ privind menenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare, pe timp de pace.

2. Prevederile prezentului regulament se aplică activităților aeronautice militare, inclusiv activităților aeronautice conexe, precum și personalului aeronautic militar care desfășoară activități enumerate, după cum urmează:

- 1) întreținerea, reparația și exploatarea produselor, a pieselor și a dispozitivelor aeronautice;
- 2) întreținerea, reparația și exploatarea aerodromurilor/heliporturilor militare;
- 3) întreținerea echipamentelor de aerodrom/heliport, precum și personalului aeronautic militar implicat în aceste activități.

3. Prevederile prezentului Regulament sunt obligatorii pentru întregul personal din Armata Națională, care desfășoară activități aeronautice militare pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Procesul de menenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare cuprinde totalitatea acțiunilor întreprinse pentru a asigura menținerea performanțelor, a potențialului și a disponibilității tehnicii și infrastructurii de aviație la nivelul operațional stabilit.

5. Organizarea activităților de menenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare intră în responsabilitatea directă a comandanților/șefilor unităților/subunităților militare de profil, potrivit normelor și instrucțiunilor specifice și se execută de către personalul autorizat/calificat în domeniul aviației militare.

6. Obiectivele prezentului Regulament sunt următoarele:

- 1) stabilirea și menținerea unui nivel ridicat de siguranță a pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice;
- 2) stabilirea misiunilor, atribuțiilor Ministerului Apărării și structurilor abilitate din cadrul Ministerului Apărării privind menenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare.

7. În sensul prezentului Regulament, se utilizează următoarele noțiuni:

activități aeronautice militare – totalitatea activităților legate de proiectarea, construcția, atestarea, reparația, întreținerea și operarea aeronavelor militare, a aerodromurilor și a altor obiective de infrastructură aeronautică militară, legate de

serviciile de navigație aeriană, de pregătirea personalului aeronautic militar, precum și a activităților aeronautice militare conexe;

activități aeronautice militare conexe – totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfășurării activităților aeronautice militare;

certificare – orice formă de recunoaștere care atestă că un aerodrom, produs, piesă sau echipament, organizație, persoană sau serviciu se conformează cerințelor aplicabile stabilite prin reglementări specifice, precum și eliberarea unui document de certificare corespunzător care atestă conformitatea, certificarea poate avea ca rezultat și conferirea unui drept, potrivit reglementărilor în vigoare;

mențenanță – cuprinde activitățile întreprinse pentru menținerea tehnicii de aviație în condiții normale de funcționare, prin înlocuirea unor componente și executarea unor lucrări de revizie periodică, reglaj, diagnosticare și control, planificate la intervale de timp stabilite în funcție de durata de utilizare și de timpul de funcționare în ore.

8. Încălcarea prevederilor prezentului Regulament poate duce la erori care pot determina apariția unor evenimente periculoase, atât la sol cât și în zbor. În aceste situații, factorii de decizie, pe nivelul lor de competență, ordonă, după caz, desfășurarea investigațiilor/cercetărilor.

Capitolul II

MISIUNEA ȘI ATRIBUȚIILE PRINCIPALE ALE MINISTERULUI APĂRĂRII ȘI MARELUI STAT MAJOR AL ARMATEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL MENTENANȚEI, EXPLOATĂRII PIESELOR, DISPOZITIVELOR ȘI INFRASTRUCTURII AERONAUTICE MILITARE

9. Activitățile aeronautice militare reprezintă totalitatea activităților legate de repararea, întreținerea, atestarea și operarea aeronavelor militare, aerodromurilor și a altor obiective de infrastructură aeronautică militară, de serviciile de navigație aeriană, de pregătirea personalului aeronautic militar navigant și ingineresc, precum și a activităților aeronautice militare conexe acestora.

10. Ministerul Apărării are misiunea să elaboreze politica de apărare, să conducă și să coordoneze construcția și dezvoltarea Armatei Naționale, fiind autoritatea de supraveghere și control în domeniul aviației militare, care prin structurile abilitate în domeniul aeronautic implementează și pune în aplicare cerințele prezentului regulament.

11. În vederea realizării misiunilor atribuite în domeniul aeronautic militar, Ministerul Apărării are următoarele atribuții principale:

1) elaborează documente de politici care să conțină vectorii de dezvoltare a aviației militare, precum și proiecte de acte normative de implementare a acestora;

2) emite reglementări specifice privind raportarea și investigarea tehnică a evenimentelor de aviație militară;

3) recunoaște documentația privind navigabilitatea în care se prevăd acțiunile ce urmează a fi întreprinse în legătură cu un tip de aeronavă militară, pentru a se refacă nivelul acceptabil de siguranță a zborului, precum și în scopul restabilirii capacitații de zbor a tehnicii de aviație militară emise de uzinele producătoare;

4) organizează și supraveghează activitățile aeronautice de întreținere, exploatare a pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare în Armata Națională, controlul și exercitarea a altor activități specifice în domeniul aviației militare.

12. În vederea realizării atribuțiilor sus enumerate, Ministerul Apărării are următoarele sarcini:

1) de reglementare normativ-juridică:

a) elaborează și aproba acte normative în conformitate cu prevederile reglementărilor în domeniul aviației;

b) aproba actele normative cu caracter tehnic conform reglementărilor, standardelor emise de uzinele producătoare.

2) de certificare și control:

a) desemnează organele responsabile pentru întreținerea, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare în Armata Națională;

b) certifică exploatarea aerodromurilor heliporturilor militare și alte servicii de deservire la sol;

c) aproba și recunoaște documentele de certificare a produselor, dispozitivelor și mijloacelor tehnice utilizate în aviația militară;

3) de exercitare a altor activități specifice în domeniul aviației militare:

a) aproba construcția și reconstrucția aerodromurilor/heliporturilor militare și a obiectelor speciale.

b) aproba modernizarea aparatelor de zbor conform deciziei uzinelor/companiilor specializate.

13. Organele competente în domeniul aviației militare din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale au următoarele atribuții, după cum urmează:

1) elaborează proiecte de reglementări, norme și instrucțiuni privind menenanța tehnicii și infrastructurii de aviație;

2) supraveghează exercitarea activităților aeronautice, inclusiv a activităților aeronautice militare conexe;

3) supraveghează respectarea normelor de navigabilitate;

4) autorizează instalarea echipamentului de radiocomunicații la bordul aeronavelor militare și supraveghează utilizarea acestuia;

5) supraveghează exploatarea aeronavelor militare;

6) participă la elaborarea documentelor de politici care prevăd strategii programe de dezvoltare, modernizare, înzestrare a unităților de aviație cu tehnică, utilaje speciale de aviație în funcție de risurile și amenințările existente și cerințele operaționale;

7) elaborează programe pentru pregătirea de specialitate a personalului și organizează atestarea, clasificarea și specializarea personalului aeronautic;

8) definește regulile de gestionare a resurselor tehnice;

9) întreprinde măsuri necesare pentru achiziționarea materialelor tehnice și piese de schimb necesare, asigură gestiunea, depozitarea și repartiția acestora în unitățile de aviație;

10) elaborează planul de menenanță de nivel general;

11) organizează și urmărește executarea menenanței în unități și planifică resursele financiare necesare acestora;

12) selectează ofertele de instruire a partenerilor externi care să îmbunătățească măiestria profesională a efectivului aeronautic militar;

13) urmărește respectarea consemnelor de securitate a zborului, pe linie de mențenanță, centralizează și prelucrează date statistice necesare elaborării și implementării programelor de prevenire a incidentelor și accidentelor de aviație și participă cu specialiști la anchetele privind incidentele și accidentele de zbor.

Capitolul III

PRINCIPII GENERALE PRIVIND PROCESUL DE MENTENANȚĂ, EXPLOATAREA PIESELOR, DISPOZITIVELOR ȘI INFRASTRUCTURII AERONAUTICE MILITARE

14. Infrastructura aeronautică militară cuprinde urmatoarele elemente:

- 1) pistele/platformele/suprafețele pentru decolare-aterizare;
- 2) căile de rulaj;
- 3) acostamentele și zonele de securitate;
- 4) platformele, locurile și zonele de staționare și dispersare;
- 5) spațiile special amenajate pentru activitățile de comandă și control, întreținerea tehnică a aeronavelor și pentru adăpostirea tehnicii și personalului;
- 6) amplasamentul mijloacelor de comunicații și de navigație aeriană.

15. Activitatea de mențenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare se organizează pe baza:

- 1) planului de mențenanță aprobat de comandant, pentru susținerea solicitărilor operaționale și ținând cont de resursele alocate;
- 2) deciziei comandantului, pentru îndeplinirea misiunii;
- 3) prevederilor actelor normative specifice, altor ordine ale comandantului și/sau dispozițiilor eșaloanelor superioare;
- 4) documentațiilor tehnice elaborate de constructor sau reparator.

16. Activitatea de mențenanță, exploatarea pieselor, dispozitivelor și infrastructurii aeronautice militare se desfășoară în baza următoarelor concepte și se realizează prin:

- 1) fiecare comandant/șef a unităților/subunităților militare de profil este responsabil pentru mențenanța tehnicii și infrastructurii de aviație repartizată unității militare;
- 2) procesul de întreținere se realizează la nivelurile precizate în manualele tehnice conform situației tactice, competenței, timpului la dispoziție, existenței pieselor de schimb, instrumentelor și echipamentelor necesare;
- 3) utilizarea eficientă și menținerea permanentă în stare de operativitate a tehnicii și infrastructurii de aviație;
- 4) organizarea și executarea activităților necesare readucerii în stare de funcționare a tehnicii și restabilirii infrastructurii de aviație indisponibile.

17. Conducerea mențenanței tehnicii de aviație se realizează în strictă conformitate cu cerințele expuse în Anexa nr.2 din prezentul Regulament de către structurile specializate din cadrul unităților militare de profil, prin respectarea și îndeplinirea următoarelor măsuri specifice:

- 1) cunoașterea permanentă și evaluarea situațiilor operativ/tactice și tehnice a influenței acestora asupra structurilor de mențenanță și asupra activităților pe care le desfășoară;

- 2) realizarea și menținerea unor legături permanente între şefii structurilor logistice/de mentenanță, atât pe verticală cât și pe orizontală, în scopul informării oportune și reciproce între structurile și compartimentele de mentenanță;
- 3) întocmirea și prezentarea la timp a rapoartelor de informare;
- 4) planificarea și organizarea tuturor activităților de mentenanță a aprovizionării cu materiale tehnice, piese de schimb, uleiuri, lichide speciale;
- 5) crearea, stocarea și gestiunea tuturor resurselor necesare mentenanței.

Capitolul IV

EXPLOATAREA AERODROMURIILOR ȘI HELIPORTURILOR AFLATE ÎN POSESIA ARMATEI NAȚIONALE

18. Exploatarea aerodromurilor/heliporturilor militare se realizează în funcție de destinație, mărimea pistei de decolare/aterizare și capacitatea de rezistență a încelisului ei, precum și în funcție de utilarea aerodromului cu mijloace de legătură, și asigurare radiotehnică a zborurilor, clasificarea aerodromurilor și heliporturilor militare se stabilește de actele departamentale interne, precum și de actele normative speciale de proiectare a aerodromurilor.

19. Aerodromurile/heliporturile militare, inclusiv echipamentele acestora, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, antrenate în operații militare operează doar în cazul în care au fost înregistrate de către structurile abilitate din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale și în cazul în care corespund cerințelor esențiale prevăzute în anexa nr. 1 a prezentului Regulament.

20. Structurile abilitate din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale, înregistrează toate aerodromurile/heliporturile și terenurile pentru decolare/aterizare, situate pe teritoriul Republicii Moldova în „*Registrul Aerodromurilor și Heliporturilor Militare*”.

21. Pentru a proteja aerodromurile militare împotriva activităților și evenimentelor din vecinătatea acestora, care pot provoca riscuri inacceptabile pentru aeronavele ce folosesc aerodromul, structurile abilitate din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale aprobă cerințe tehnice și alte documente tehnice subordonate necesare.

22. Aerodromurile/heliporturile aflate în posesia Armatei Naționale se utilizează de către aeronavele civile, cu avizul în prealabil al Ministerului Apărării și în cazul apariției unor cazuri speciale la bordul aeronavelor.

Condițiile în care aeronavele civile folosesc aerodromurile militare se stabilesc de către Guvern.

23. În zonele supuse servituirii aeronautice militare se interzice amplasarea de noi construcții, instalații, obiecte, sisteme ingineresti sau de comunicație ori efectuarea de lucrări la acestea fără avizul prealabil eliberat de către organele competente în domeniul aviație militare din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

24. Cerințele și procedura de eliberare a avizului pentru amplasarea construcțiilor, instalațiilor și a echipamentelor în zonele supuse servituirii aeronautice militare se stabilesc de către organele competente din cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale și aprobată de către șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale în baza reglementărilor aeronautice militare.

CERINȚE ESENȚIALE PRIVIND AERODROMURILE MILITARE

A. Caracteristicile fizice, infrastructura și echipamentul

I. Zona de mișcare

1. Aerodromurile militare au o zonă destinată aterizării și decolarei aeronavelor, care îndeplinește următoarele condiții:

- 1) zona de aterizare și decolare are dimensiuni și caracteristici adaptate aeronavelor prevăzute să utilizeze instalația;
- 2) zona de aterizare și decolare, după caz, are o forță portantă suficientă pentru a suporta operarea repetitivă a aeronavelor prevăzute. Suprafețele care nu sunt destinate operațiunilor repetitive trebuie să fie capabile doar să suporte greutatea aeronavelor;
- 3) panta și schimbările de pantă de pe zona de aterizare și decolare nu creează un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor;
- 4) caracteristicile suprafeței zonei respective sunt adecvate utilizării de către aeronavele prevăzute;
- 5) pe zona respectivă nu există obiecte care pot constitui un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor.

2. În cazul în care sunt stabilite mai multe zone de aterizare și decolare, acestea sunt proiectate astfel încât să nu creeze un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor.

3. Zona de decolare și aterizare stabilită este încadrată de zone definite. Aceste zone sunt prevăzute pentru a proteja aeronava care le survolează pe durata operațiunilor de decolare și aterizare sau pentru a reduce consecințele unei aterizări scurte, ale ieșirii laterale sau ale depășirii accidentale a zonei de decolare și aterizare și îndeplinesc următoarele condiții:

- 1) aceste zone au dimensiuni adecvate pentru operarea prevăzută a aeronavelor;
- 2) panta și schimbările de pantă din aceste zone nu creează un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor;
- 3) în aceste zone nu există obiecte care pot constitui un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor. Acest lucru nu trebuie să excludă echipamentele fragile ce urmează să fie amplasate în zonele respective în cazul în care acestea sunt necesare pentru operarea aeronavelor;
- 4) fiecare suprafață are o forță portantă suficientă pentru scopul ei.

4. Zonele unui aerodrom și împrejurimile imediat aferente, care urmează să fie utilizate pentru rularea sau staționarea aeronavelor, sunt proiectate astfel încât să permită operarea în siguranță a aeronavelor prevăzute să folosească respectiva instalație în toate condițiile prevăzute în acest scop și îndeplinesc următoarele condiții:

- 1) aceste zone au o forță portantă suficientă pentru a suporta operarea repetitivă a aeronavelor prevăzute, cu excepția zonelor destinate utilizării ocazionale, care trebuie să fie capabile doar să suporte greutatea aeronavelor;

- 2) aceste zone sunt proiectate pentru a se asigura scurgerea apei și pentru a se evita ca apa reținută să devină un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor;
 - 3) panta și schimbările de pantă din aceste zone nu creează un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor;
 - 4) caracteristicile suprafeței acestor zone sunt adecvate utilizării de către aeronavele prevăzute;
 - 5) în aceste zone nu există obiecte care pot constitui un risc inacceptabil pentru aeronavă. Acest lucru nu trebuie să excludă amplasarea, în poziții sau zone special definite, a echipamentelor necesare pentru zona respectivă.
5. Celelalte infrastructuri prevăzute a fi utilizate de aeronave sunt proiectate astfel încât prin folosirea acestora să nu se creeze un risc inacceptabil pentru aeronavele care le folosesc.

6. Construcțiile, clădirile, echipamentele sau zonele de depozitare sunt amplasate și proiectate astfel încât să nu creeze un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor.

7. Sunt prevăzute mijloace adecvate pentru a împiedica intrarea pe suprafața de mișcare a persoanelor neautorizate, a vehiculelor neautorizate sau a animalelor suficient de mari pentru a constitui un risc inacceptabil pentru operarea aeronavelor, fără a aduce atingere dispozițiilor naționale și internaționale privind protecția animalelor.

II. Înălțimea de ocolire a unui obstacol

8. Pentru a proteja aeronavele care înaintează spre aerodrom în scopul aterizării sau care decolează de pe aerodrom, sunt stabilite rute sau zone de sosire și de plecare. Aceste rute sau zone asigură aeronavelor înălțimea necesară pentru ocolirea obstacolelor amplasate în zona din jurul aerodromului, ținând seama de caracteristicile fizice locale.

9. Această înălțime de ocolire a obstacolelor este adecvată fazei de zbor și tipului de operațiune în curs de realizare. De asemenea, sunt luate în considerare echipamentele folosite la stabilirea poziției aeronavelor.

III. Mijloacele vizuale și de altă natură și echipamentele de aerodrom

10. Mijloacele sunt adecvate scopului, ușor de recunoscut și oferă informații clare utilizatorilor în toate condițiile operaționale prevăzute.

11. Echipamentele de aerodrom funcționează astfel cum s-a preconizat în condițiile de operare prevăzute. În condiții de operare sau în caz de defecțiune, echipamentele de aerodrom nu provoacă un risc inacceptabil pentru siguranța aviației.

12. Mijloacele și sistemele de alimentare cu energie electrică ale acestora sunt proiectate astfel încât defectarea acestora să nu conducă la furnizarea de informații neadecvate, înselătoare sau insuficiente utilizatorilor sau la întreruperea unui serviciu esențial.

13. Sunt asigurate mijloace adecvate de protecție pentru a se evita deteriorarea sau perturbarea acestor mijloace.

14. Sursele de radiație sau prezența obiectelor mobile sau fixe nu împiedică și nu afectează în mod negativ performanța sistemelor de comunicație aeronautică, de navigație și supraveghere.

15. Sunt puse la dispoziția personalului competent informații privind operarea și utilizarea echipamentelor de aerodrom, inclusiv indicații clare privind condițiile care pot provoca riscuri inacceptabile pentru siguranța aviației.

IV. Datele privind aerodromul

- 16.** Sunt stabilite și actualizate date privind aerodromul și serviciile disponibile.
- 17.** Datele sunt precise, lizibile, complete și clare. Sunt păstrate niveluri adecvate de integritate.
- 18.** Datele sunt puse la dispoziția utilizatorilor și a furnizorilor de servicii de navigație aeriană în cauză la timp, folosind o metodă de comunicare suficient de sigură și rapidă.

B. Operarea și administrarea

V. Operatorul de aerodrom

Administratorul de aerodrom este responsabil de operarea unui aerodrom. Responsabilitățile unui administrator de aerodrom sunt după cum urmează:

- 19.** Administratorul de aerodrom dispune, de toate mijloacele necesare pentru a garanta operarea în siguranță a aerodromului. Aceste mijloace includ, fără însă a se limita la acestea: instalații, personal, echipamente și materiale, documentație privind sarcinile, responsabilitățile și procedurile, acces la datele relevante și ținerea evidenței.
- 20.** Administratorul de aerodrom verifică dacă cerințele din secțiunea (A) sunt întotdeauna îndeplinite sau ia măsuri adecvate pentru a reduce riscul asociat neconformității. Sunt stabilite și aplicate proceduri pentru a aduce la timp la cunoștința tuturor utilizatorilor aceste măsuri.
- 21.** Administratorul de aerodrom trebuie să stabilească și să pună în aplicare un program de gestionare a riscurilor legate de animalele sălbaticice.
- 22.** Administratorul de aerodrom garantează că circulația vehiculelor și a persoanelor pe suprafața de mișcare și pe alte suprafete operaționale este coordonată cu mișcarea aeronavei, pentru evitarea coliziunilor și a deteriorării aeronavei.
- 23.** Administratorul de aerodrom garantează că sunt stabilite și puse în aplicare proceduri de reducere a riscurilor conexe operării aerodromului pe timp de iarnă, în condiții meteorologice nefavorabile, de vizibilitate redusă sau pe timp de noapte, după caz.
- 24.** Documentația tehnică de întreținere a echipamentelor de aerodrom trebuie pusă la dispoziție și aplicată în practică și este necesar să conțină instrucțiunile de întreținere și reparație, informațiile privind asistența tehnică, procedurile de depănare și inspecție.
- 25.** Administratorul de aerodrom trebuie să stabilească și să pună în aplicare un plan de urgență pe aerodrom, care să includă situații de urgență ce pot apărea pe aerodrom sau în imediata apropiere a acestuia.
- 26.** Administratorul de aerodrom garantează că sunt asigurate servicii adecvate de salvare și stingere a incendiilor pe aerodrom. Aceste servicii acționează în cazul unui incident sau accident cu urgență cuvenită și trebuie să includă cel puțin echipamente, produse de stingere și personal în număr suficient.
- 27.** Administratorul de aerodrom utilizează numai personalul instruit și calificat pentru operarea și întreținerea aerodromului și pune în aplicare și menține programe de instruire și verificare a competenței întregului personal relevant.
- 28.** Administratorul de aerodrom garantează că orice persoană căreia îi este permis accesul neînsoțit pe suprafața de mișcare sau pe alte suprafete operaționale este instruită și calificată în mod adecvat în acest scop.

29. Personalul de salvare și stingere a incendiilor trebuie să fie instruit și calificat în mod adecvat pentru a opera pe aerodrom și în împrejurimi. Administratorul de aerodrom trebuie să pună în aplicare și să mențină programe de instruire și verificare pentru a asigura nivelul de competență al acestuia.

30. Întreg personalul de salvare și stingere a incendiilor care poate fi însărcinat să acționeze în situații de urgență aviatică își demonstrează cu regularitate aptitudinea medicală de a-și îndeplini în mod satisfăcător atribuțiile, având în vedere tipul de activitate. În acest context, aptitudinea medicală, adică aptitudinile fizice și psihice, înseamnă a nu suferi de nici o boală sau dezabilitate care ar putea pune acest personal în incapacitatea:

- 1) de a-și îndeplini atribuțiile necesare pentru a acționa în situații de urgență aviatică;
- 2) de a-și îndeplini sarcinile atribuite în orice moment;
- 3) de a percepe corect mediul înconjurător.

VI. Sistemele de administrare

31. Administratorul de aerodrom pune în aplicare și menține un sistem de administrare pentru a garanta conformitatea cu aceste cerințe esențiale privind aerodromurile și pentru a urmări îmbunătățirea continuă și pro-activă a siguranței. Sistemul de administrare trebuie să includă structuri organizaționale, răspunderi, competențe și proceduri.

32. Sistemul de administrare trebuie să includă un program de prevenire a accidentelor și a incidentelor care să conțină un sistem de raportare și de analiză a evenimentelor.

33. Administratorul de aerodrom elaborează un manual al aerodromului și operează în conformitate cu acesta. Manualul conține toate instrucțiunile, informațiile și procedurile necesare pentru aerodrom, pentru sistemul de administrare și pentru ca personalul de operare să își îndeplinească atribuțiile.

C. Împrejurimile aerodromului

34. Spațiul aerian din jurul suprafețelor de mișcare ale aerodromului este protejat împotriva obstacolelor, astfel încât să se permită ca aeronavele prevăzute să fie operate pe aerodromuri fără a se crea un risc inacceptabil din cauza existenței obstacolelor în jurul aerodromului. Prin urmare, sunt dezvoltate, puse în aplicare și în mod continuu, monitorizate suprafețe de monitorizare a obstacolelor pentru identificarea oricărei intruziuni neautorizate.

35. Pătrunderea pe aceste suprafețe va impune o evaluare pentru a se identifica dacă obiectul constituie sau nu un risc inacceptabil. Orice obiect care constituie un risc inacceptabil este înlăturat sau sunt luate măsuri adecvate de atenuare a riscurilor pentru a proteja aeronava care utilizează aerodromul.

36. Oricare obstacol rămas este notificat și, dacă este necesar, marcat și, după caz, prevăzut cu balize luminoase.

37. Pericolele asociate activităților umane și operării terenurilor, ca de exemplu articolele din următoarea listă, fără însă a se limita la acestea, trebuie monitorizate. Riscul provocat de acestea trebuie evaluat și redus după caz:

- 1) orice construcție sau schimbare în operarea terenurilor din zona aerodromului;
- 2) posibilitatea turbulențelor induse de obstacole;

- 3) utilizarea de lumini periculoase, confuze și îngrijătoare;
- 4) orbirea cauzată de suprafețe mari și foarte reflectorizante;
- 5) crearea de zone care pot încuraja activitatea animalelor sălbaticice în imprejurimile suprafeței de mișcare a aerodromului;
- 6) sursele de radiație invizibilă sau prezența obiectelor mobile sau fixe care pot împiedica sau afecta în mod negativ performanța sistemelor de comunicație aeronautică, de navigație și supraveghere.

D. Alte aspecte

38. Cu excepția situațiilor de urgență la bordul unei aeronave, în momentul devierii către un aerodrom alternativ sau în alte condiții specificate în fiecare caz nu este permisă utilizarea unui aerodrom sau a unor părți ale acestuia de o aeronavă pentru care proiectarea și procedurile de operare ale aerodromului nu sunt prevăzute.

CERINȚE ESENȚIALE PRIVIND MENTENANȚA TEHNICII DE AVIAȚIE

1. Planificarea, organizarea menenanței tehnicii de aviație au ca finalitate stabilirea necesarului de resursă de aviație pentru îndeplinirea planului pregătirii pentru luptă și misiunilor specifice, astfel:

- 1) stabilirea necesarului de resursă și pe baza acestuia, a cantităților de carburanți-lubrifianti și lichide speciale, piese de schimb și subansambluri;
- 2) stabilirea numărului de întrețineri tehnice și reparații necesare și eșalonarea lor în timp;
- 3) întrebuințarea tehnicii de aviație conform destinației și în limita resurselor alocate;
- 4) menținerea unei disponibilități tehnice ridicate prin cunoașterea permanentă a situației consumului de resursă.

2. Tehnica de aviație se exploatează numai în limitele resurselor tehnice.

3. Menenanța tehnicii de aviație cuprinde:

- 1) planificarea activităților de menenanță;
- 2) pregătirea aeronavelor pentru zbor;
- 3) pregătirea armamentului de bord și a munițiilor de aviație pentru întrebuințare;
- 4) pregătirea din punct de vedere tehnic a personalului logistic de aviație;
- 5) pregătirea pentru lucru și folosirea corecta a mijloacelor tehnice de aerodrom.

4. Organizarea și regulile de menenanță sunt stabilite în prezentele instrucțiuni de menenanță și în cele specifice fiecărui tip de aeronavă.

5. Termenele la care se execută lucrările periodice și controalele, volumul lucrărilor și tehnologia care se aplică sunt prevăzute în instrucțiunile de exploatare tehnică ale fiecărui tip de aeronavă.

6. Executarea inspecțiilor/lucrărilor de exploatare și de reparare a tehnicii de aviație se consemnează în documentația tehnică de exploatare.

7. Se interzice admiterea la zbor a aeronavelor care nu au documentația tehnică actualizată.

8. Nu se admite descompletarea aeronavelor prin demontarea unor piese, aggregate sau echipamente, în scopul montării acestora pe alte aeronave. Excepțiile se admit, în mod excepțional, numai cu aprobarea comandantului/șefului unității militare de aviație, respectându-se următoarele reguli:

- 1) piesele, aggregatele sau echipamentele să corespundă ca tip și să fie interschimbabile;
- 2) înlocuirile să fie consemnate în atestate sau livrete, după caz, și în carnetele de lucru ale aeronavelor;
- 3) în atestate/livrete să fie consemnate toate datele privind resursele tehnice;
- 4) aggregatele respective să însoțească atestatele;
- 5) remontarea pe aeronavă descompletată, în cel mai scurt timp, a unor piese, aggregate sau echipamente disponibile, de același tip cu cele care au fost demontate și

care, de regulă, să aibă resursa tehnică rămasă, cel puțin egală cu cea a pieselor, agregatelor sau echipamentelor demontate.

9. Pentru executarea operațiunilor de menenanță se admite numai personalul care cunoaște particularitățile constructive, funcționarea, regulile de menenanță a acesteia și care și-a însușit deprinderile practice necesare.

10. Admiterea se face pe baza de examen și se consemnează în ordinul de zi pe unitate.

11. În procesul exploatarii, funcție de starea tehnică și resursa, aeronavele se pot afla în una din următoarele situații:

- 1) operaționale/disponibile;
- 2) neoperaționale/indisponibile.

12. Aeronavele disponibile pot fi:

1) pregătite pentru zbor/luptă – sunt aeronavele disponibile, (cu resursa tehnică corespunzătoare normelor tehnice), într-o stare tehnică corespunzătoare, alimentate cu combustibil, lichide speciale, muniții/rachete și pregătite pentru executarea misiunilor de zbor;

2) nepregătite pentru zbor/luptă - sunt aeronavele disponibile, cu resursa tehnică suficientă, dar care nu sunt alimentate cu combustibil, lichide speciale, muniții/rachete sau nu sunt pregătite pentru zbor, urmând a fi supuse unor inspecții (controale și lucrări ordonate);

3) în păstrare/conservare – sunt aeronavele disponibile, cu resursă tehnică suficientă, dar care sunt scoase pentru o perioadă de timp din exploatare fiind supuse unor lucrări și menținute în condiții speciale de păstrare pentru stoparea fenomenului de îmbătrânire. Aceste aeronave vor fi reintroduse în exploatare după efectuarea unor lucrări de desconservare.

13. Aeronavele neoperaționale/indisponibile pot fi:

- 1) în reparație capitală/revizie generală;
- 2) în inspecții periodice/lucrări reglamentare;
- 3) în lucrări de reparație curentă;
- 4) cu resursa unor aggregate expirată;
- 5) cu defecțiuni neremediabile.

14. Personalul calificat execută lucrări de menenanță numai la aparatura și instalațiile ale căror principii de funcționare și construcție corespund profilului de pregătire al specialității respective.

15. În procesul menenanței tehnicii de aviație se folosește numai aparatura de măsură și control prevăzută în instrucțiunile de exploatare și tehnologiile specifice fiecărui tip de tehnică. Aceasta trebuie să fie în perfectă stare de funcționare, verificată metrologic la termenele stabilite de instrucțiuni și cu documentația completată la zi.